

Občanská výchova 8. A

Dobrý den!

Děkuji těm, kteří mi zaslali pracovní list na téma hospodaření, byla vás drtivá většina. Znamky zadám do systému Bakaláři příští týden, až si všechny vaše práce vytisknu a doopravím. U koho ovšem byly nějaké závažnější problémy, toho jsem kontaktoval nazpět a uvedl jsem, co má napravit, takže lze počítat s dobrými známkami.

Nyní se dostáváme k poslednímu velkému tématu v tomto školním roce, a tím je právo. Budete se jím zabývat také velkou část deváté třídy, takže zkusím vás alespoň takto na dálku provést základy právní vědy.

Úkoly:

1) Otevřete si učebnici na stránkách 52 – 54 a přečtěte si text tématu **Právo je minimum morálky**. Zkuste se také zamyslet nad jednotlivými úkoly, kterými je text proložen.

2) Do sešitu si napište velké téma **Právo** (asi přes tři řádky, jako byl třeba nadpis Člověk mezi lidmi apod.). Pod to menší nadpis **Právo je minimum morálky**. A pod to si sami napište, co je to **morální (etická) norma** a co je to **právní norma** a čím se od sebe liší. Náповědu naleznete v učebnici hned na stránce 52 a příklady na obrázku na stránce následující.

3) Pak se podívejte na kapitolu **Právo je systém** v učebnici na stranách 55 – 57. To už je trochu složitější. Přečtěte si text.

4) Pak si udělejte zápis do sešitu:

Právo je systém

Právní vztah = vztah mezi osobami, který se řídí pravidly stanovenými právními normami

- *osoba fyzická* (vystupují sám za sebe)
- *osoba právnická* (vystupuje jménem skupiny lidí – organizace, firma...)

Právní vztah má:

- *obsah* = práva a povinnosti účastníků vyplývají z právního vztahu
- *předmět* = cíl právního vztahu

5) Po tomto krátkém zápisu se zastavte a zkuste určit (toto cvičení je i v učebnici):

- účastníky
- obsah
- předmět

těchto právních vztahů:

- jdu si do obchodu koupit nové boty
- slečna Ječmínková nastupuje do zahraniční firmy jako asistentka obchodního oddělení
- svobodná maminka žádá o sociální příspěvek na bydlení
- mladí manželé si pronajímají bydlení u pana Vomáčky

Ne vždy to bude snadné...

6) Pokračujte v zápisu do sešitu:

Právní způsobilost

- *způsobilost k právům a povinnostem (od narození do smrti)*
- *způsobilost k právním úkonům (většinou od plnoletosti)*

7) Zamyslete se, k jakým právním úkonům máte způsobilost i vy v tomto věku, ve kterém nejste ještě plnoletí?

Kdo vás zastupuje do vaší zletilosti?

Kdo může být **zákonným zástupcem**?

Kdo je to **právní zástupce**?

Jaký je mezi těmito dvěma pojmy rozdíl?

8) Nyní si dokončíme zápis informacemi o právních odvětvích. O jednotlivých právních odvětvích se budete učit následujících kapitolách a pak ještě více v devátém ročníku.

Do sešitu si dokončete zápis:

Dělení práva ČR

Právní oblast se dělí na jednotlivá **právní odvětví** podle toho, čím **konkrétně** se zabývají.

Právní odvětví jsou v ČR následující:

- ***právo pracovní, obchodní, rodinné, živnostenské, ústavní, občanské, mezinárodní, trestní, správní, finanční***

*Právo se dělí na **právo hmotné** (určuje práva a povinnosti subjektů právního vztahu) a **procesní** (popisuje postup při uplatňování práv a vynucování plnění povinností).*

*Právo se také dělí na **právo soukromé** (rovnost účastníků ve sporu – právnických či fyzických osob) a **veřejné** (nadřazený vztah jednoho z účastníků sporu – např. občan vs. stát).*

*Právo je systém – právní odvětví jsou tvořena **právními předpisy**, které jsou tvořeny **právními normami**.*

Právní řád má různou právní sílu: ústava a ústavní zákony – vládní nařízení–vyhlášky ministerstev – předpisy krajů a obcí

9) Pod tento zápis si prosím nakreslete pyramidu právní síly z učebnice na straně 57 dole. Pod celý zápis prosím velkým písmem, barevně, podtrženě apod. napsat dvě základní zásady při uplatňování práva v ČR:

„Neznalost zákona neomlouvá!“

„Co není zákonem zakázáno, je povoleno!“

Zkuste se zamyslet nad tím, co tyto dvě veledůležité zásady znamenají. Mohou vám s jejich pochopením pomoci i rodiče, prarodiče, starší sourozenci apod.

Tentokrát pro vás nemám žádný pracovní list, látka je poměrně složitá. Pokud by měl někdo z vás nějaký problém, nebojte se na mě obrátit na e-mail masek@zsholysov.cz, kde na vaše dotazy čekám. Hlavně si všechno řádně zapište a projděte uvedené části učebnice. Zhruba za měsíc bychom přešli v OV k tématu nejdůležitějšího a nejsilnějšího zákona ČR - Ústavě ČR.

Mějte se fajn,

Mgr. Michal Mašek